

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж1 2567/24
4.9.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија: Зорице Јовановић, председника већа, Виолете Јоксимовић и Валентине Тодоровић Воркапић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Светлана Перовић, адвокат из Сопота, Космајски трг бр. 14, против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Данијела Јелисијевић Самац, адвокат из Београда, Савска бр. 33, ради утврђења, враћања на рад и уплате доприноса, одлучујући о изјављеним жалбама тужиље и туженог против пресуде Другог основног суда у Београду П1 893/21 од 05.02.2024. године, у седници већа одржаној 04.09.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПОТВРЂУЈЕ СЕ пресуда Другог основног суда у Београду П1 893/21 од 05.02.2024. године у ставу један, два и три изреке и жалба тужиље, у том делу, **ОДБИЈА СЕ**, као неоснована.

УКИДАЈУ СЕ решења о парничним трошковима, садржана у ставу четири и пет изреке пресуде Другог основног суда у Београду П1 893/21 од 05.02.2024. године, и предмет, у том делу, враћа првостепеном суду, на поновни поступак.

Образложење

Ставом један изреке пресуде Другог основног суда у Београду П1 893/21 од 05.02.2024. године одбијен је, као неоснован, тужбени захтев тужиље којим је тражила да се утврди да је тужиља код туженог, као предузетника Трговинске радње ББ из ..., дана 06.06.2014. године, засновала радни однос на неодређено време.

Ставом два изреке одбијен је, као неоснован, тужбени захтев тужиље којим је тражила да се утврди да је усмени престанак радног односа од стране туженог, као

2567/24

предузетника Трговинске радње ББ из ..., на основу којег је тужиљи престао радни однос 06.07.2021. године, незаконит и, као такав, поништава, те да се обавезе тужени, као предузетник Трговинске радње ББ из ..., да тужиљу врати на рад.

Ставом три изреке одбијен је, као неоснован, тужбени захтев тужиље којим је тражила да се обавезе тужени, као предузетник Трговинске радње ББ из ..., да, за тужиљу, Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање - Филијали за град Београд, за период од 06.06.2014. године до 06.07.2021. године, уплати износе за пензијско и инвалидско осигурање, по стопи важећој на дан уплате, на новчане износе као у њеном садржају.

Ставом четири изреке обавезана је тужиља да туженом накнади трошкове парничног поступка у укупном износу од 117.000,00 динара, са законском затезном каматом почев од дана наступања услова за извршност пресуде, до исплате.

Ставом пет изреке одбијен је, као неоснован, захтев тужиље којим је тражила да јој тужени накнади трошкове парничног поступка.

Против наведене пресуде жалбе су благовремено изјавили тужиља, из свих разлога предвиђених чланом 373 Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр.72/11), и тужени, побијајући је у ставу четири изреке, због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и због погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност ожалбене пресуде, у границама овлашћења прописаних чланом 386 Закона о парничном поступку, Апелациони суд у Београду је, као другостепени суд, нашао:

-жалба тужиље је делимично основана, а жалба туженог је основана.

У поступку доношења ожалбене пресуде, у потврђујућем делу, нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 Закона о парничном поступку, на које другостепени суд пази по службеној дужности, нити се жалбом тужиље указује на друге битне повреде одредаба парничног поступка које би биле од утицаја на законитост и правилност ожалбене пресуде, у том делу.

Према чињеничном стању утврђеном у првостепеном поступку, тужиља је, по потреби, долазила у радње туженог и понекад је и радила, више мењала туженог у раду када је он био спречен односно повремено је помагала туженом у раду, али тај рад није имао одлике радног односа, имајући у виду и да тај рад није био у континуитету. Тужиља са туженим није имала закључен уговор о раду, а странке су биле у емотивном односу. Између странака је било неспорно да се тужиља и тужени познају, као и да тужиљи нису уплаћивани доприноси за пензијско и инвалидско осигурање.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је одлучио као у ставу један, два и три изреке ожалбене пресуде, применом одредаба чл. 32 став 2, 177, 178 и 191 став 1 Закона о раду, као и чл. 51 и 52 Закона о доприносима за обавезно

2567/24

пензијско осигурање. Наиме, првостепени суд је, на основу резултата доказног поступка, нашао да су парничне странке биле у емотивној вези и да је тужиља повремено долазила и радила у радњи код туженог, али само и искључиво као замена туженог уколико би он имао неку обавезу ван радње. Из исказа свих саслушаних сведока, по даљем налажењу првостепеног суда, не може се закључити да се у конкретном случају ради о радном односу, јер није било доказа да је тужиља све време у утуженом периоду радила у радњи туженог у континуитету. Из свих изведених доказа првостепени суд је извео закључак да је тужиља, као емотивна партнерка, повремено долазила у радње туженог, с обзиром да се нико од наведених сведока није изјашњавао о дану започињања и завршетка радног дана, у којој смени је радила, у ком временском периоду, већ се сведоци изјашњавају паушално да су тужиљу понекад и повремено виђали да ради код туженог. Из наведеног, првостепени суд закључује да је тужиља, као емотивна партнерка туженог, повремено долазила, па могуће и радила у радњама туженог, али само повремено као замена када се за то укаже потреба, када тужени треба нешто да обави, међутим, тај рад се може сматрати као другарски, добротворни рад, односно рад којим је тужиља повремено помагала свом емотивном партнеру. Првостепени суд налази да треба имати у виду и да се ради о малом месту, о малим радњама, где су били запослени чланови породице туженог и тужени, а да тужиља, као самохрана мајка двоје деце, није ни тражила од туженог да закључе уговор о раду, а туженом то није ни требало. Тужиља, по налажењу првостепеног суда, није сходно члану 231 Закона о парничном поступку, применим правила о терету доказивања, доказала да је обављала фактички рад код туженог који има одлике радног односа, да је њен рад код туженог био континуиран и са одређеним законом прописаним бројем радних сати у недељи, из чега би се могло утврдити да је заиста и била у радном односу код туженог и да јој из радног односа припадају и сва остала законом прописана права. Првостепени суд налази да у конкретном случају не постоји радни однос и да је тужбени захтев садржине наведене у ставу један изреке ожалбене пресуде неоснован, те налазећи да је основни захтев тужиље неоснован првостепени суд је нашао и да су тужбени захтеви садржине наведене у ставу два и три изреке ожалбене пресуде неосновани, као акцесорне природе, те је донео одлуку као у ставу два и три изреке ожалбене пресуде.

На правилно и потпуно утврђено чињенично стање, у потврђујућем делу ожалбене пресуде, правилно је првостепени суд применио материјално право, дајући за своју одлуку, у наведеном делу, довољне разлоге, које, у битном, прихвата и овај суд, у поступку жалбене контроле, у том делу, испитујући првостепену пресуду у границама разлога наведених у жалби тужиље, у смислу члана 386 став 3 Закона о парничном поступку.

Наводи жалбе тужиље не доводе у сумњу правилност ожалбене пресуде, у наведеном делу, већ жалба истиче околности које су правилно цењене од стране првостепеног суда, а које нису од утицаја на другачије пресуђење управо из разлога које даје првостепени суд, при чему се овај суд користи овлашћењем из одредбе члана 396 став 2 Закона о парничном поступку, којом је прописано да ако се пресудом жалба одбија, у образложењу пресуде суд неће детаљно образлагати пресуду у случају да прихвата чињенично стање утврђено првостепеном пресудом, као и примену

2567/24

материјалног права, а ожалбена пресуда, супротно наводима жалбе, није захваћена битним повредама одредаба парничног поступка, на које се, неосновано, у жалби указује.

Наиме, супротно наводима жалбе тужиље, ожалбена пресуда, у наведеном делу, не садржи битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 Закона о парничном поступку, јер није нејасна и противречна у погледу разлога о одлучним чињеницама.

Такође, првостепени суд је, дајући разлоге за своју одлуку, ценио изведене доказе у смислу члана 8 Закона о парничном поступку, те су, у том смислу, без утицаја на правилност донете првостепене пресуде наводи у жалби који се односе на оцену доказа. Не може се прихватити жалбени навод да је првостепени суд био дужан да изведе и наведене доказе, имајући у виду да је суд, на основу одредаба чл. 7, 8 и 229 Закона о парничном поступку, обавезан да одлучи које ће доказе извести ради утврђења битних чињеница и које ће чињеници узети као доказане, при чему је овлашћен и да одбије извођење доказа.

Неосновано у жалби тужиља тврди да је првостепени суд погрешно и непотпуно утврдио чињенично стање, имајући у виду одредбу члана 228 Закона о парничном поступку, којом је прописано да је странка дужна да изнесе чињенице и предложи доказе на којима заснива свој захтев и којима оспорава наводе и доказе противника, а суд утврђује чињенице од које зависи одлука основаности захтева, у ком смислу је првостепени суд поступио, а тужиља, на рочишту на коме је главна расправа закључена, након изведених доказа, нових предлога у допуну доказног поступка није имала.

Код наведеног чињеничног стања утврђеног у првостепеном поступку, неосновани су и наводи жалбе тужиље о погрешној примени материјалног права.

Одредбама члана 32 Закона о раду (“Службени гласник РС”, бр. 24/05, са новелама) прописано је да се уговор о раду закључује пре ступања запосленог на рад, у писаном облику, да ако послодавац са запосленим не закључи уговор о раду у складу са ставом 1 овог члана, сматра се да је запослени засновао радни однос на неодређено време даном ступања на рад.

Тужиља је у конкретном случају тужбеним захтевом тражила да се утврди да је код туженог, као предузетника Трговинске радње ББ из ..., дана 06.06.2014. године, засновала радни однос, на неодређено време, наводећи да је ступила на рад дана 06.06.2014. године, ради обављања послова трговца, без закљученог уговора о раду у писаном облику, које послове је непрекидно обављала до 06.07.2021. године, међутим, како наведене одлучне чињенице нису потврђене на основу резултата доказног поступка, како првостепени суд наводи у образложењу ожалбене пресуде, правилно је првостепени суд, доносећи одлуку као у ставу један изреке ожалбене пресуде, закључио да у конкретном случају нису били испуњени услови из члана 32 став 2 Закона о раду, јер наведена правна фикција омогућује да радни однос настане и без закљученог

2567/24

уговора о раду, али је за њену примену потребно да је запослени ступио на рад, о чему се, код изложеног, у конкретном случају не ради, те је потврђена ожалбена пресуда у ставу један изреке ожалбене пресуде, као и у ставу два и три изреке, имајући у виду, с тим у вези, правилно образложење првостепеног суда да се у конкретном случају о ради о акцесорним захтевима.

Међутим, одлука о парничним трошковима, садржана у ставу четири и пет изреке првостепене пресуде (решења), морала је бити укинута, јер је заснована на битној повреди одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 Закона о парничном поступку, у вези члана 402 Закона о парничном поступку, на коју повреду се основано позива жалба тужиље, а наводи туженог основано истичу да досуђени износ не одговара збиру појединачно признатих трошкова, такође, да су изостали разлози првостепеног суда у односу на захтев туженог за накнаду трошкова судске таксе, иако првостепени суд у образложењу ожалбене пресуде, у наведеном делу, наводи да се кретао у оквиру постављеног захтева туженог, који садржи и захтев за накнаду судске таксе на одговор на тужбу, по Таксеној тарифи, те се ова одлука не може испитати са становишта одредаба чл. 153, 154 и 163 Закона о парничном поступку. Ради тога, првостепени суд ће, имајући у виду наведене примедбе, у поновном поступку, поново одлучити о накнади парничних трошкова.

Из наведених разлога, на основу члана 390 и члана 401 тачка 3 Закона о парничном поступку, одлучено је као у изреци.

**Председник већа-судија
Зорица Јовановић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић**